## 10z



Metal: Ag 925/1000

Stempel: lustrzany, tampondruk

Średnica: 32,00 mm Masa: 14,14 g

Brzeg (bok): gładki

Nakład: do 11 000 szt.

Projektant monety: Dobrochna Surajewska

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała Mennica Polska S.A.

Na awersie srebrnej monety przedstawiono rozerwane kraty więzienne.



Na każdej polskiej monecie znajdują się: nominał, napis "Rzeczpospolita Polska", rok emisji, wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Narodowy Bank Polski ma wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym monet i banknotów kolekcjonerskich.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci.

15 września 2020 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu monety srebrnej o nominale 10 zł oraz srebrnej o nominale 10 zł (kwadrat) z serii "Historia polskiej muzyki rozrywkowej" – "Krzysztof Klenczon".

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych banku oraz przez sklep internetowy: www.kolekcjoner.nbp.pl

Konsultanci NBP: nr tel. 22 185 91 59, 22 185 13 03



Wyklęci przez komunistów żołnierze niezłomni

## 75. rocznica powołania Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość



27 sierpnia 2020 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł z serii Wyklęci przez komunistów żołnierze niezłomni

## 75. rocznica powołania Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość

Na rewersie monety znajdują się wizerunki Krzyża WiN, biało-czerwonej flagi z symbolem Polski Walczącej oraz napis: 2 IX 1945.

Zrzeszenie Wolność i Niezawisłość (pełna nazwa: Ruch Oporu bez Wojny i Dywersji "Wolność i Niezawisłość") było kontynuatorem idei i czynu Armii Krajowej. WiN składała się przede wszystkim z żołnierzy AK, przejęła także jej struktury organizacyjne. W odróżnieniu od AK organizacja miała charakter cywilny, ale posiadała też liczne oddziały zbrojne, szczególnie w okręgach białostockim, lubelskim i warszawskim. Była zatem organizacją wojskowo-polityczną. Dlatego kolejnych czterech komendantów WiN (w celu podkreślenia cywilnego charakteru używających również określenia "prezesi"): płk. Jana Rzepeckiego, płk. Franciszka Niepokólczyckiego, ppłk. Wincentego Kwiecińskiego i ppłk. Łukasza Cieplińskiego powinniśmy nazywać także komendantami AK.

Największa podziemna armia okupowanej przez Niemców Europy – Armia Krajowa – została rozwiązana 19 stycznia 1945 r. przez gen. Leopolda Okulickiego. Jednak wobec zagrożenia sowiecką opresją idea przyświecająca AK odrodziła się 7 maja 1945 r. jako Delegatura Sił Zbrojnych na Kraj, która 2 września 1945 r. powołała do życia Zrzeszenie Wolność i Niezawisłość.

Początkowo WiN chciała przeciwdziałać zwycięstwu wyborczemu komunistów w Polsce metodami

politycznymi, informując wolny świat o ich zbrodniach, kłamstwach i fałszerstwach, ale wzmagający się sowiecki terror zmuszał także do kontynuowania walki zbrojnej. Oddziały partyzanckie chroniły ludność cywilną przed okupantem, wdzierały się do więzień, uwalniając aresztowanych Polaków, atakowały siedziby Urzędu Bezpieczeństwa, Milicji Obywatelskiej, walczyły z Korpusem Bezpieczeństwa Wewnętrznego, likwidowały funkcjonariuszy i agentów komunistycznej władzy.

W 1946 r. organizacja podporządkowała się polskiemu rządowi emigracyjnemu i Naczelnemu Wodzowi Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. WiN nie uznawała granic Polski ustalonych w Jałcie, domagała się opuszczenia kraju przez Armię Czerwoną i NKWD, protestowała przeciwko prześladowaniom politycznym oraz niszczeniu i grabieży majątku narodowego. Oczekiwała na pomoc państw zachodnich, licząc szczególnie na wybuch III wojny światowej. Program społeczny zakładał m.in. uspołecznienie przedsiębiorstw, powszechność edukacji i reformę rolną.

Organizacja była rozbijana przez służby sowieckie i komunistyczne. Jej członkowie ginęli w walce bądź byli aresztowani, poddawani brutalnemu śledztwu i bardzo często mordowani na podstawie bezprawnych wyroków sądowych.

Od wiosny 1948 r. organizacja znajdowała

się pod kontrolą tzw. V Komendy WiN, która była prowokacją UB, w wyniku czego została do grudnia 1952 r. całkowicie rozpracowana (łącznie z delegaturą zagraniczną), pozbawiona środków do działania i rozbita.

1 marca 1951 r. w komunistycznym więzieniu przy ul. Rakowieckiej w Warszawie zostało zamordowanych strzałem w tył głowy siedmiu członków kierownictwa ostatniej niepodległościowej IV Komendy (Zarządu Głównego) WiN z ppłk. Łukaszem Cieplińskim na czele. W 2011 r., aby upamiętnić heroiczną postawę żołnierzy niepodległościowego i antykomunistycznego podziemia, ustanowiono oficjalne święto państwowe – 1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

Tadeusz Płużański